

men som i Øjeblikket om en langt udspunden Krise, der kan være i Aarevis — kan øve et uheldigt Pres paa Nationalbanken i Retning af at holde Diskontoen oppe over, hvad der ellers er naturligt. Det er klart, at Banken ikke paa Trods af Forholdene vilkaarlig kan holde sin Diskonto oppe. Men der kan dog være Tale om en Tendens i den ene eller anden Retning, og Tendensen til at sætte Diskontoen højt vil naturligvis blive ret stærk, naar Banken skal betale saa stor en Afgift som 5 pCt. Den vil da være tilbøjelig til at holde Diskontoen oppe paa i alt Fald 6 pCt., og det er selvfølgelig ikke noget heldigt Forhold. Det, man har villet naa ved Bestemmelsen om de 5 pCt. Dækning, mener jeg, man kan naa ved at sætte Afgiften i et vist Forhold til Diskontoen, men ganske vist ikke det her foreslaaede, som jeg af de Grunde, jeg nævnedes før, ikke finder heldigt. Det er meget fordelagtigt for Nationalbanken, men lidet fordelagtigt for Staten og farligt for Samfundet i det hele. Jeg kunde tænke mig, at man satte Forholdet saaledes, at Afgiften blev 1 pCt. under Diskontoen. Jeg tror, at den Del af Bankadministrationens Omkostninger, der falder paa selve Seddeludstedelsen og paa den forøgede Ulaansvirksomhed samt Risikopræmien for denne, vil, naar Banken, som den hidtil har gjort, og som jeg ikke tvivler om, at den fremtidig vil gøre, bærer sig fornuftigt og forsigtigt ad, kunne dækkes med 1 pCt., og Fortjeneste skulde der, som sagt, ikke være derved.

De øvrige Ændringer, der foreslaas, er af meget mindre Virkning, dem skal jeg kun opholde mig kort ved. Hvis vi stod overfor en endelig Ordning af Nationalbankens Oktrojforhold, vilde jeg finde en Forøgelse af Reservecapitalen fra 30 til 40 pCt. af Aktiekapitalen meget heldig, men jeg vil lade staa hen, hvorvidt en Bestemmelse herom passer ind i en Lovgivning af midlertidig Art. Forslaget om at flytte Bankkommisariatet fra Justitsministeriet, hvor det nu ligger, over til Handelsministeriet stiller jeg mig meget tvivlende overfor. Det er dog ikke for mig en Sag af særdeles stor Betydning. Man anfører den Grund derfor, at der i Almindelighed vil være Rimelighed for, at Handelsministeren er den mest bankkyndige Mand indenfor Ministeriet, og at det derfor er rigtigt at have ham som Bankkommisær. Jeg skal imidlertid erindre om, at hans Opgave ikke er at tage Del i Bankens Ledelse. Han skal følge Ban-

kens Virksomhed, men det er tilstrækkelig tydeligt fastslaaet, at aktiv Del i Ledelsen er han afskaaret fra at tage. Hans egentlige Opgave er nøje at vaage over, at Oktrojen overholdes, og derfor er det ikke tilfældigt, at man har henlagt Kommisariatet til det Ministerium, der repræsenterer den særlig juridiske Indsigt. Man har — og med ikke ringe Grund — set Forholdet saaledes, at det for den væsentligste Del var Fortolkningsspørgsmaal, det her gjaldt. Der kunde komme vanskelige Fortolkningsspørgsmaal om, hvorvidt dette eller hint laa indenfor Oktrojen eller ikke, og man har da villet have den største juridiske Autoritet, som man kunde faa indenfor Ministeriet, til at skønne derover. Skal man endelig flytte Kommisariatet fra Justitsministeriet, var der meget, der kunde tale for Finansministeriet, som Nationalbanken i mange Forhold staar i Forbindelse med, og de, der husker Forhandlingerne i 1907 om Nationalbankoktrojen, vil maaske ogsaa erindre, at der da rejste sig stærke Stemmer for denne Ordning. Men jeg ser ikke, hvorfor vi ikke skulde lade Bankkommisariatet blive hos Justitsministeriet; der er ganske gode Grunde, som taler derfor.

Endelig er der Bestemmelsen om Skatten. Den hører aabenbart ikke hjemme i en midlertidig Lovgivning, som efter min Mening er den eneste, som her kan tilraades.

Lad mig da sammenfatte de Bemærkninger, jeg her har gjort, i faa Ord. Vi bør, som jeg tidligere har udviklet, i hvert Fald kun lovgive midlertidigt. Uoverskueligheden af den nuværende Situation, hvor den eneste sikre Udsigt er den — der er saa overordentlig lidt man kan sige er sikkert, men dette turde dog være det —, at Forholdene ved denne Krigs Slutning vil komme til at ligge helt anderledes, end vi kan regne os til eller formode, gør det urimeligt ikke at vente, til Krigen er forbi, med at tage Bestemmelser, der skal sikre Grundvolden for vort Pengevæsen i næsten en Menneskealder. Endvidere lægger jeg ogsaa megen Vægt paa den Betragtning, at forbigaaende Omstændigheder, som for den nuværende Situation maaske kan være meget vigtige og betydningsfulde, ikke bør virke ind paa den Ordning af vort Pengevæsen, der skal staa fast i lange Tider. F. Eks. bør den Omstændighed, at Nationalbanken har ydet et meget billigt Statslaan til omtrent 4,7 pCt. og maaske har ydet det — jeg siger ikke,